

Czwartek, 10 października 2013

25. popiera wszelkie inicjatywy zmierzające do wspierania dialogu i wzajemnego poszanowania między wspólnotami; wzywa wszystkie władze religijne do propagowania tolerancji i podejmowania inicjatyw przeciwko nienawiści oraz naznaczonej przemocą i ekstremizmem radykalizacji postaw;

o

o o

26. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE do spraw praw człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ, zespołowi UN Women, rządowi Syrii, Syryjskiej Radzie Narodowej, rządowi i parlamentowi Pakistanu oraz rządowi i parlamentowi Iranu.

P7_TA(2013)0423

Starcia w Sudanie i związana z tym cenzura mediów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2013 r. w sprawie starć w Sudanie i późniejszej cenzury mediów (2013/2873(RSP))

(2016/C 181/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Sudanu i Sudanu Południowego,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 30 września 2013 r. w sprawie przemocy w czasie trwających protestów w Sudanie,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 27 września 2013 r., w którym wzywa on do zachowania powściągliwości, ze względu na rosnącą liczbę zabitych w protestach paliwowych w Sudanie,
- uwzględniając sprawozdanie niezależnego eksperta Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 18 września 2013 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Sudanie,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 6 września 2013 r. w sprawie szczytu z udziałem prezydentów Sudanu i Sudanu Południowego, który odbył się w Chartumie w Sudanie,
- uwzględniając uzgodniony rezultat posiedzenia trójstronnego mechanizmu koordynacji z udziałem rządu Sudanu, Unii Afrykańskiej i Narodów Zjednoczonych poświęconego UNAMID, które odbyło się w dniu 28 września 2013 r.,
- uwzględniając plan działania dla Sudanu i Sudanu Południowego nakreślony w komunikacie wydanym przez Radę Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej w dniu 24 kwietnia 2012 r., który UE w pełni popiera,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,

Czwartek, 10 października 2013

- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
  - uwzględniając podstawowe zasady ONZ dotyczące użycia przymusu i broni palnej przez funkcjonariuszy organów ścigania,
  - uwzględniając zasady johannesburskie dotyczące bezpieczeństwa krajowego, wolności słowa i dostępu do informacji, dok. ONZ nr E/CN.4/1996/39 (1996),
  - uwzględniając sudańskie kompleksowe porozumienie pokojowe z 2005 r.,
  - uwzględniając Afrykańską Kartę Praw Człowieka i Narodów,
  - uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami Grupy Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu (Benin) dnia 23 czerwca 2000 r., zmienioną następnie w 2005 r. i 2010 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie strategii wolności cyfrowej w polityce zagranicznej UE ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie wolności prasy i mediów na świecie ⁽²⁾,
  - uwzględniając art. 122 ust. 5 oraz art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w Sudanie narastają fale protestów ludności, a sytuacja polityczna w tym kraju jest niepewna;
- B. mając na uwadze, że w dniu 23 września 2013 r. w całym Sudanie wybuchły protesty i odbyły się demonstracje po oświadczeniu prezydenta Omara Al-Baszira o obniżkach dotacji do paliwa w ramach reformy gospodarki, co spowodowało drastyczny 75 % wzrost cen benzyny i gazu;
- C. mając na uwadze, że tysiące demonstrujących wyszły na ulice miast w całym kraju, między innymi w Wad Madani, Chartumie, Omdurmanie, Port Sudanie, Atbarze, Kadarifie, Nijali, Kosti i Sinnarze, w geście protestu przeciwko wprowadzonym przez rząd środkom oszczędnościowym, które wraz podwojeniem cen paliwa najbardziej uderzyły w biednych,
- D. mając na uwadze, że odkąd Sudan Południowy dwa lata temu zyskał niepodległość, zagarniając około 75 % byłej produkcji ropy naftowej w niepodzielnym Sudanie, sytuacja gospodarcza Sudanu nadal jest wyjątkowo trudna i charakteryzuje się rosnącą inflacją, osłabieniem waluty oraz poważnym brakiem dolarów na opłacenie importu;
- E. mając na uwadze, że brak porozumienia między Sudanem a Sudanem Południowym, jeśli chodzi o tymczasowe ustalenia gospodarcze dotyczące między innymi wykorzystania ropy, był wykorzystywany przez obie strony jako groźba, co znacznie podsycało obecny kryzys; mając na uwadze, że brak zaufania między dwoma sąsiadującymi ze sobą krajami w sprawie podziału długu narodowego oraz kwestia ceny, jaką pozbawione dostępu do morza Południe powinno płacić za transport swojej ropy naftowej przez terytorium Sudanu, to jedno z wielu nierozstrzygniętych spraw;
- F. mając na uwadze, że według doniesień w czasie trwających demonstracji aresztowanych zostało co najmniej 800 działaczy, w tym członków partii opozycji i dziennikarzy, a do 100 osób zostało zabitych przez siły bezpieczeństwa, co skłoniło biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka do wystosowania apelu o wykazanie się przez funkcjonariuszy organów ścigania „jak największą powściągliwością”; mając na uwadze, że według doniesień większość zabitych osób była w wieku 15-25 lat oraz że siły bezpieczeństwa strzelały nawet do dzieci w wieku 10-12 lat;
- G. mając na uwadze, że ministerstwo oświaty oświadczyło, iż szkoły pozostaną zamknięte do dnia 20 października 2013 r.;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0470.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0274.

Czwartek, 10 października 2013

- H. mając na uwadze, że brutalne stłumienie protestów przez władze Sudanu wiązało się z użyciem ostrej amunicji przeciwko pokojowo nastawionym demonstrantom oraz zatrzymaniami na szeroką skalę; mając na uwadze, że część działaczy, członków partii opozycji i liderów społeczeństwa obywatelskiego, w tym nauczycieli i studentów, została aresztowana we własnych domach lub przetrzymywana bez prawa kontaktu, a ich domy zostały przeszukane przez agentów krajowych służb wywiadowczych i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że przeprowadzono skrócone procesy, jak po aresztowaniu znanego obrońcy praw człowieka Majdiego Saleema, a od końca września społeczeństwo jest odcięte od informacji przez nasiloną cenzurę mediów drukowanych i brak dostępu do internetu;
- I. mając na uwadze, że Sudan znajduje się wśród najgorszych państw na świecie jeśli chodzi o poszanowanie wolności informacji; mając na uwadze, że w dniu 25 września 2013 r. służby wywiadowcze i bezpieczeństwa zastosowały cenzurę w niespotykanej dotąd skali, zabraniając redaktorom głównych gazet publikacji na temat protestów jakichkolwiek informacji, które nie pochodzą z rządowych źródeł;
- J. mając na uwadze, że wiele razy naruszono wolność prasy, między innymi przez odcięcie od internetu, przejmowanie kontroli nad gazetami, nękanie dziennikarzy i cenzurowanie nowych stron internetowych; mając na uwadze, że zamknięto biura stacji Al-Arabija i arabskiej sekcji Sky News; mając na uwadze, że dzienniki takie, jak Al-Sudani, Al-Meghar, Al Gareeda, Almash'had Alaan, Al-Siyasi i rządowa Al-Intibaha, mają zakaz publikacji od 19 września 2013 r., a wydania trzech dzienników, w tym Al-Intibahi, zostały przejęte po opuszczeniu drukarni;
- K. mając na uwadze, że nieocenzurowany dostęp do otwartego internetu, telefonów komórkowych i technologii informacyjno-komunikacyjnych ma pozytywny wpływ na prawa człowieka i podstawowe wolności, ponieważ zwiększa zakres wolności słowa, dostęp do informacji i wolność zgromadzeń na całym świecie; mając na uwadze, że cyfrowy zbiór i rozpowszechnianie dowodów na łamanie praw człowieka mogą się przyczynić do ogólnosiwiatowej walki z bezkarnością;
- L. mając na uwadze, że dostęp do internetu jest prawem podstawowym, takim samym, jak inne podstawowe prawa człowieka, uznanym przez Radę Praw Człowieka ONZ, i tym samym powinien być chroniony i utrzymywany;
- M. mając na uwadze, że krajowy organ regulacyjny powołał specjalną jednostkę ds. monitorowania i wdrażania systemów filtrowania, a sudańskie władze otwarcie przyznają, że filtrują treści, które stanowią wykroczenie przeciwko etyce i publicznej moralności;
- N. mając na uwadze, że w dniu 25 września 2013 r. władze odcięły dostęp do internetu w całym kraju na ponad 24 godziny, czyli w niespotykanej skali od czasu rewolty w Egipcie w 2011 r.; mając na uwadze, że szybkość internetu poważnie spadła w czerwcu 2012 r. w czasie fali protestów;
- O. mając na uwadze, że w raporcie Freedom House zatytułowanym „Wolność w sieci w 2013 r.”, opublikowanym dnia 3 października 2013 r., Sudan został wymieniony jako kraj „nie wolny” i zajmuje 63 miejsce na 100 krajów; mając na uwadze, że Sudan znajduje się na 170. miejscu z 179 krajów w indeksie wolności prasy 2013 r. sporządzonym przez Reporterów bez Granic; mając na uwadze, że Reporterzy bez Granic potępili środki przedsięwzięte przez rząd;
- P. mając na uwadze, że większość działaczy korzysta z internetu do komunikowania się między sobą, przekazywania informacji poza kraj oraz wyrażania opinii i obaw; mając na uwadze, że obywatele donoszą, iż w czasie przerwy w dostępie do komunikacji zablokowana była nawet usługa przesyłania SMS-ów;
- Q. mając na uwadze, że w kwietniu 2010 r., w pierwszych od 1986 r. wielopartyjnych wyborach powszechnych w Sudanie, na prezydenta państwa wybrano Omara al-Baszira; mając na uwadze, że według unijnej misji obserwacji wyborów, która wykryła liczne nieprawidłowości i niedociągnięcia w procesie wyborczym, wybory te nie spełniały norm międzynarodowych;

Czwartek, 10 października 2013

- R. mając na uwadze, że Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) wydał w 2009 i 2010 r. dwa nakazy aresztowania prezydenta al-Baszira, oskarżając go o zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i akty ludobójstwa, a także mając na uwadze, że chociaż Sudan nie jest stroną statutu rzymskiego, to w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1593(2005) zażądano od niego współpracy z MTK, musi zatem zastosować się do nakazu aresztowania wydanego przez MTK;
- S. mając na uwadze, że według szacunków ONZ 50 % ludności Sudanu (liczącej łącznie 34 miliony osób) ma mniej niż 15 lat, a około 46 % mieszkańców żyje poniżej progu ubóstwa;
- T. mając na uwadze, że konflikt na obszarach przejściowych Sudanu dotknął ponad 900 000 osób, z czego ponad 220 000 uciekło do Etiopii i Sudanu Południowego, a także mając na uwadze, że liczbę osób wysiedlonych od początku 2013 r. w wyniku walk plemiennych w Darfurze szacuje się na 300 000;
- U. mając na uwadze, że w 2012 i 2013 r. UE przyznała ponad 76 mln EUR na pomoc humanitarną dla Sudanu (liczby z dnia 20 sierpnia 2013 r.); mając na uwadze, że Sudan nie ratyfikował umowy z Kotonu zmienionej w 2005 r., w związku z czym nie może otrzymać wsparcia finansowego z 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu pogarszającej się, naznaczonej przemocą sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej w Sudanie, która w wyniku protestów, jakie w ostatnim czasie przetoczyły się przez ten kraj, przyniosła liczne ofiary śmiertelne;
  2. potępia zabójstwa, przemoc wobec demonstrantów, cenzurowanie mediów, polityczne zastraszanie i nękanie oraz arbitralne aresztowania obrońców praw człowieka, działaczy politycznych i dziennikarzy;
  3. wzywa rząd Sudanu, by zaprzestał nękania i niezwłocznie uwolnił wszystkich uczestników pokojowych demonstracji, działaczy politycznych, członków opozycji, obrońców praw człowieka, pracowników służby zdrowia, autorów blogów i dziennikarzy aresztowanych w chwili, gdy wykonywali przysługujące im prawo do wolności słowa i zgromadzeń; podkreśla, że wszystkim zatrzymanym należy zagwarantować sprawiedliwy proces w oparciu o wiarygodne dochodzenie, prawo do adwokata i poszanowanie zasady domniemania niewinności, a rząd musi zezwolić zatrzymanym na kontakt z rodziną i dostęp do opieki lekarskiej;
  4. wyraża ubolewanie, że przeciwko protestującym użyto ostrej amunicji, co doprowadziło do zabójstw, niewspółmiernego użycia siły i – według doniesień – umyślnego zabijania protestantów przez siły bezpieczeństwa; z naciskiem wzywa rząd Sudanu, by niezwłocznie położył kres represjom, a także bezkarności, z jakiej korzystają funkcjonariusze krajowych służb wywiadowczych i bezpieczeństwa; apeluje o uchylenie drakońskiej ustawy o bezpieczeństwie narodowym z 2010 r.;
  5. wzywa sudańskie siły bezpieczeństwa do przestrzegania podstawowych zasad ONZ dotyczących użycia przymusu i broni palnej przez funkcjonariuszy organów ścigania, w których to zasadach określono warunki uprawnionego użycia przymusu bez naruszania praw człowieka, w tym prawa do życia;
  6. wzywa władze Sudanu, by przywróciły i przestrzegały praw człowieka i podstawowych wolności zapisanych w prawie międzynarodowym, w tym wolności słowa (w internecie i poza nim), wolności zgromadzeń, wolności wyznania, praw kobiet i równouprawnienia płci, a także by niezwłocznie zniosły wszelkie ograniczenia w dostępie do technologii informacyjno-komunikacyjnych;
  7. wzywa z naciskiem rząd Sudanu, by zaprzestał wszelkich form represji wobec osób korzystających z prawa do wolności słowa, zarówno w internecie, jak i poza nim, a także by chronił dziennikarzy; podkreśla rolę mediów w dostarczaniu obywatelom informacji oraz oferowaniu im miejsca do wyrażania ich uprawnionych obaw, dlatego też zdecydowanie potępia odcięcie dostępu do informacji w dniu 22 września 2013 r. oraz operację zastraszania prowadzoną przez funkcjonariuszy krajowych służb wywiadowczych i bezpieczeństwa;

Czwartek, 10 października 2013

8. wzywa rząd Sudanu, by zezwolił mieszkańcom na swobodny i stały dostęp do internetu; podkreśla, że dostęp do internetu jest prawem podstawowym uznanym przez Radę Praw Człowieka ONZ, które należy utrzymywać i chronić podobnie jak inne prawa człowieka;
9. wzywa rząd Sudanu, by kontynuował wdrażanie reform politycznych niezbędnych, by rozwiązać występujący w tym kraju problem chronicznej niegospodarności, ubóstwa, narastającej korupcji i braku bezpieczeństwa na zachodzie i na południu kraju, a także zaleca, by władze Sudanu oraz wszyscy partnerzy regionalni i międzynarodowi wdrażali programy na rzecz ludzi młodych mające wspierać edukację, szkolenie i zatrudnienie;
10. apeluje do władz Sudanu o rozpoczęcie procesu autentycznego i całościowego ogólnokrajowego dialogu z opozycją, zwłaszcza w Darfurze; stanowczo wzywa rząd Sudanu i Sudanu Południowego, by zawarły porozumienie w nierozwiązanej kwestii tymczasowych ustaleń gospodarczych między obydwojema krajami, w tym korzystania z ropy naftowej, gdyż kwestia ta przyczyniła się do obecnych niepokojów w Sudanie;
11. przypomina o konkluzjach Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z czerwca 2008 r., w których odniesiono się do faktu, że rząd Sudanu wciąż nie współpracuje z Międzynarodowym Trybunałem Karnym (MTK), chociaż ma obowiązek – i zdolność – nawiązania takiej współpracy, i wskazano konieczność przestrzegania wszelkich nakazów aresztowania wydanych przez MTK; z naciskiem wzywa Omara al-Basзира do przestrzegania prawa międzynarodowego i stawienia się przed MTK, by odpowiedzieć za zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo;
12. wzywa rząd Sudanu, by przeprowadził przegląd ustawy o bezpieczeństwie narodowym, umożliwiającej zatrzymywanie podejrzanych nawet na cztery i pół miesiąca bez żadnej formy kontroli sądowej, a ponadto apeluje do rządu Sudanu o zreformowanie systemu sądownictwa zgodnie z międzynarodowymi normami praw człowieka;
13. wzywa rząd Sudanu, by zniósł obowiązującą nadal karę śmierci i zamienił wyroki śmierci na odpowiednie inne kary;
14. z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz o utworzeniu komisji śledczej w celu postawienia przed sądem osób odpowiedzialnych za zabójstwa i apeluje o przeprowadzenie całościowych, niezależnych dochodzeń w sprawie wszystkich doniesień o zabójstwach;
15. wzywa Unię Afrykańską, by w ścisłej koordynacji ze specjalnymi procedurami Rady Praw Człowieka ONZ w trybie pilnym wysłała komisję śledczą w celu zbadania zarzutów niewspółmiernego i umyślnego użycia śmiertelnej broni przez władze Sudanu, a także do zbadania okoliczności, które doprowadziły do śmierci protestantów, w tym obrońców praw człowieka;
16. wzywa Komisję, by w trybie pilnym wprowadziła ograniczenia prawne w wywozie technologii masowej kontroli z krajów UE w przypadkach, gdy technologie te zostaną prawdopodobnie wykorzystane do naruszania wolności cyfrowych i innych praw człowieka;
17. ubolewa, że wysoki przedstawiciel UE podjął decyzję o zakończeniu mandatu specjalnego przedstawiciela UE ds. Sudanu i Sudanu Południowego, zważywszy na poważne niepokoje polityczne w Sudanie i konflikty zbrojne, podczas których siły sudańskie oraz wspierane przez rząd milicje nadal bezkarnie popełniają zbrodnie wojenne; uważa, że nie mając wyznaczonego specjalnego przedstawiciela UE ds. Sudanu i Południowego Sudanu, UE zostanie odsunięta na boczny tor międzynarodowych negocjacji i starań, zwłaszcza wobec faktu, że specjalnych wysłanników mają w Sudanie USA, Rosja i Chiny; w związku z tym wzywa wysoką przedstawiciel do zmiany decyzji i przedłużenia mandatu specjalnego przedstawiciela ds. Sudanu i Sudanu Południowego;

Czwartek, 10 października 2013

18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi Sudanu, Unii Afrykańskiej, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE oraz Parlamentowi Panafrykańskiemu.

P7_TA(2013)0424

Niedawne akty przemocy w Iraku

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2013 r. w sprawie niedawnych aktów przemocy w Iraku (2013/2874(RSP))

(2016/C 181/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Iraku, zwłaszcza rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie Iraku: trudna sytuacja grup mniejszościowych, w tym irackich Turkmenów ⁽¹⁾,
- uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy zawartą między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Iraku oraz swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie umowy o partnerstwie i współpracy między UE i Irakiem ⁽²⁾,
- uwzględniając wspólny dokument strategiczny Komisji Europejskiej dotyczący Iraku (2011-2013),
- uwzględniając raport w sprawie przestrzegania praw człowieka w Iraku za okres od stycznia do czerwca 2012 r., przedstawiony wspólnie przez misję wsparcia Narodów Zjednoczonych dla Iraku (UNAMI) i Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka w dniu 19 grudnia 2012 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Międzynarodowej Grupy ds. Sytuacji Kryzysowych w sprawie Bliskiego Wschodu nr 144 z dnia 14 sierpnia 2013 r. zatytułowane „Make or Break: Iraq’s Sunnis and the State”,
- uwzględniając opublikowane dnia 1 października 2013 r. dane ONZ dotyczące liczby ofiar w miesiącu wrześniu,
- uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego ONZ Bana Ki-Moona z dnia 29 lipca 2013 r., w którym wzywa przywódców do zawrótania Iraku znad przepaści,
- uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego ONZ Bana Ki-Moona z dnia 1 września 2013 r. w sprawie tragicznych wydarzeń w obozie Ashraf, w wyniku których zginęły 52 osoby,
- uwzględniając deklarację ONZ z 1981 r. w sprawie likwidacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji ze względu na wyznanie lub przekonania,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., którego Irak jest stroną,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton z dnia 5 września 2013 r. w sprawie niedawnych aktów przemocy w Iraku,
- uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ P7_TA(2013)0101.

⁽²⁾ P7_TA(2013)0022.